

Årsredovisning 2008

HT-området biblioteksverksamhet

LUNDS UNIVERSITET

Verksamhetsåret 2008

Under året pågick projekt i olika form på biblioteken, något lite mer handfast och annat i mer empirisk anda.

Projektet "Läroobjekt i öppna arkiv – nya krav och spännande kopplingar" utfördes i samarbete med Humanistlaboratoriet, Biblioteksdirektionen och HT-biblioteken. Det kunde genomföras tack vare anslag från Kungliga biblioteket och projektledare var Viktoria Hörnlund. Projektets utgångspunkt var forskningsdata och läroobjekt och syftet var att skapa metadataprofiler för att kunna beskriva dessa två olika typer av material. Annakim Eltén och Viktoria Hörnlund skapade utkast till metadataprofilerna i samarbete med forskare vid Språk- och litteraturcentrum.

Lådprojekt på SOL-biblioteket

SOL-biblioteket fick 150 000:- i projektanslag från HT-området för katalogisering av nedpackade böcker. Under sommaren har ca 150 lådor tömts och ca 3000 böcker katalogiserats. De finns nu i bibliotekskatalogen Lovisa för frambeställning.

Under hösten 2008 intensifierades förberedelserna inför övertagandet av den biblioteksservice som riktats mot forskare och doktorander på historisk-filosofiska området och CTR och som hittills tillhandahållits av Universitetsbiblioteket. (Servicen mot grundutbildningen (kurslitteraturen) togs över 1/1 2007). Universitetsbiblioteket har haft hand om fjärrlån och förvärv av monografier och periodika. Förvärvsmedlen har varit totalt 1,2 milj., 800 000:- för monografier och 400 000:- för periodika. Detta har utförts på motsvarande 5,15 heltidstjänster placerade på UB. Totalt har HT-området betalat 4,115 tkr för denna service.

Litteraturinköp för CTR och de historisk-filosofiska ämnena har huvudsakligen utförts på Universitetsbiblioteket och fram till årsskiftet 2008/2009 ansvarade Universitetsbiblioteket även för fjärrlån till lärare, forskare och studenter inom de historisk-filosofiska ämnena. Planeringen inför övertagandet av den service som Universitetsbiblioteket tidigare har tillhandahållit pågick under hela året.

Två halvdagar med hela respektive delar av personalen genomfördes. En eftermiddag på Kulturens Östarp 6/11 och en eftermiddag på Ideon 4/12.

Besöksantalet vid HT-biblioteken har fortsatt att öka under året. På SOL-biblioteket från 251 462 besökare under 2007 till 326 847 under 2008, en ökning med över 15 000 (se tabell på annan plats).

Även undervisningsverksamheten har ökat. Vid HT-biblioteken genomfördes under 2008 415 timmars undervisning för 900 studenter (en ökning från 2007 års 320 timmars schemalagda undervisning). Till detta kommer information vid introduktionsmöten, Xerxesinformation (uppsatsregistrering) och sökverkstad för områdets studenter.

95 165 lån har utförts på HT-biblioteken under 2008 att jämföra med 76 368 lån under 2007. Vidare har vi till SOL-biblioteket lånat in 1 984 dokument från andra bibliotek, främst i Norden. Från SOL-biblioteket har vi lånat ut 734 dokument. Under 2008 skötte Universitetsbiblioteket fjärrlån för Hist-fil.

Under året anställdes två nya medarbetare vid HT-biblioteken, Marie Hoen vid CTR och Institutionen för Arkeologi och Maria Jörgensen vid Wrangel och Historiska institutionen.

Lund 25 april 2009

Ann Tobin, Områdesbibliotekarie

Läroobjekt i öppna arkiv – nya krav och spännande kopplingar

Ett försök att göra forskningsdata och läroobjekt tillgängliga

För att tillgängliggöra, möjliggöra återanvändning och sprida resurser som forskningsdata och läroobjekt behöver det finnas system där materialet kan lagras och beskrivas. I slutändan är det en kostnadsfråga att såväl forskningsdata som läroobjekt kan återfinnas och återanvändas. Den ökande mängden digitalt och digitaliserat material kräver även förbättrade möjligheter att organisera och beskriva resurserna.

Med tanke på detta sökte HT-biblioteken tillsammans med teknikorganisationen och humanistlaboratoriet vid HT-området och Biblioteksdirektionen vid LU medel för att inom det nationella Open Access-programmet göra det möjligt att i det institutionella arkivet beskriva objekttyperna. Som arbetsmaterial användes två befintliga samlingar, de lingvistiska data som skapats och samlats inom projekten European Cultural Heritage Online (ECHO) och Distributed Access Management of Language Resources (DAM-LR) som ligger på en server på SOL, respektive de olika typer av läroobjekt som skapats för ämnet kinesiska vid SOL, främst för distansundervisningen. I samarbete med engagerade forskare, tekniker och lärare tog bibliotekarierna fram förslag till metadataprofiler för att beskriva resurserna i LUP. I den andra fasen av projektet skulle de utvärderas och anpassas, men projektet avslutades i förtid i avvaktan på andra lokala initiativ.

De lingvistiska resurserna inom DAM-LR beskrivs med metadatastandarden IMDI. Databasen innehåller bl.a. SweDia, en fonetisk korpus med svenska dialekter. Den innehåller också ett arkiv med ljud- och videoinspelningar, fotografier, teckningar och musik på och om mon-khmerspråket kammu samt ögonrörelse- och taktila mätningar inspelade i Humanistlaboratoriet. IMDI möjliggör en detaljerad beskrivning, men få element är obligatoriska och forskarkollektivet som utarbetade standarden möjliggjorde för användarna att lägga till nya element och vokabulärer för att uppnå en hög flexibilitet. De olika samlingarna beskrivs följaktligen väldigt olika och även inom ett och samma projekt kan de medverkande forskarna ha valt att beskriva data olika detaljerat.

Läroobjekten hade inte tidigare beskrivits med strukturerad data och ingick inte i någon större samling eller databas. De bestod av ett antal podcasts med olika typer av innehåll, bl.a. presentationer i videofilmsformat.

Under mappningsarbetet från IMDI för forskningsdatan resp. från tänkbara standarder som LOM för läroobjekten till den metadataprofil som användes i LUP fick vi feedback från forskarna och lärarna som arbetar med de olika objekttyperna och kom fram till att det i den dåvarande situationen var bäst att beskriva materialet så enkelt som möjligt. Detta för att förenkla registreringen för de forskare/lärare som skapar posterna i LUP och för att beskrivningsformaten ska kunna användas för data och objekt inom alla ämnen och inte begränsas till lingvistik och språk. Ytterligare en fördel som vi ville uppnå var posterna ska kunna återanvändas i olika typer av tjänster. Genom att i möjligaste mån utgå från Dublin Core (DC) i den allmänna profilen som ska fungera i lokala arkiv med många typer av resurser skapas förutsättningar för att kunna mappa denna profil med andra.

Annakim Eltén
Viktoria Hörnlund

Öppettider och lånestatistik för HT-biblioteken

<i>Bibliotek</i>	<i>Antal lån</i>	<i>Öppettid/vecka</i>
Arkeologi	6287	35
CTR	10435	40
Filosofi	3340	40
Historia	819	14
SOL	57545	58
Wrangel	16743	40

Katalogiserade böcker

Under 2008 katalogiserades totalt 6124 böcker vid HT-biblioteken. I denna siffra ingår ej de böcker som förvärvas och hanteras av Universitetsbiblioteket för Hist-fils och CTRs del.

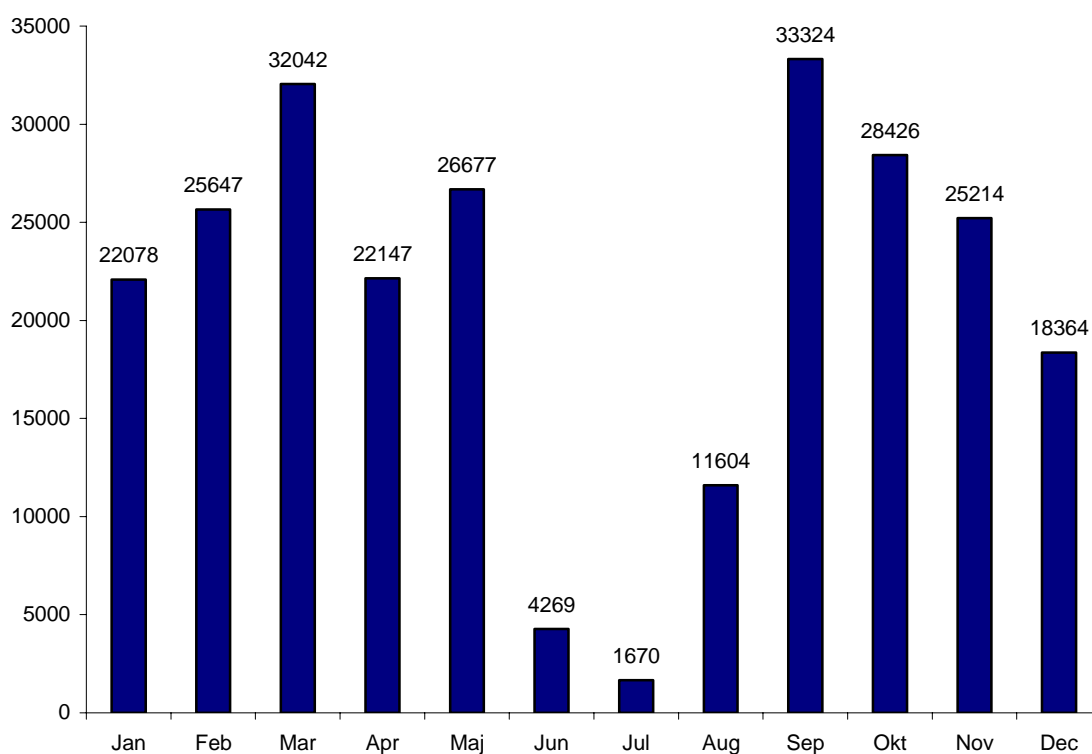
Fördelningen var:

Lctr 228

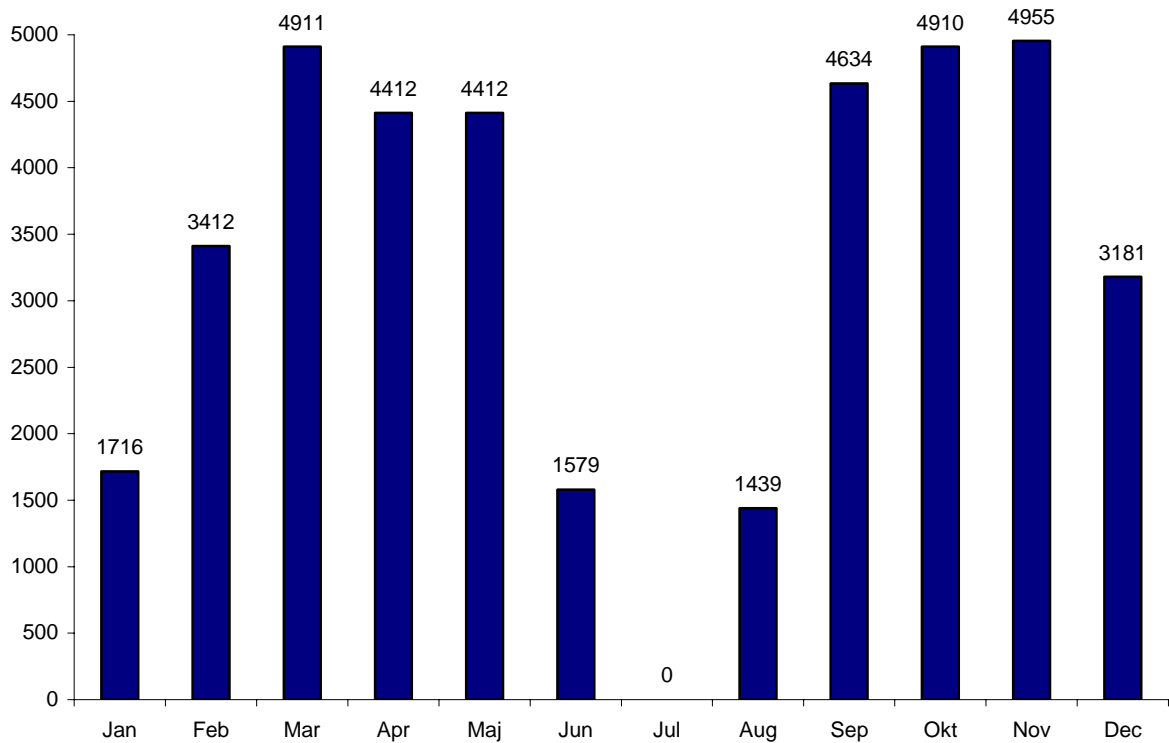
Lhum 516

Lsol 5380

Besöksstatistik SOL-biblioteket

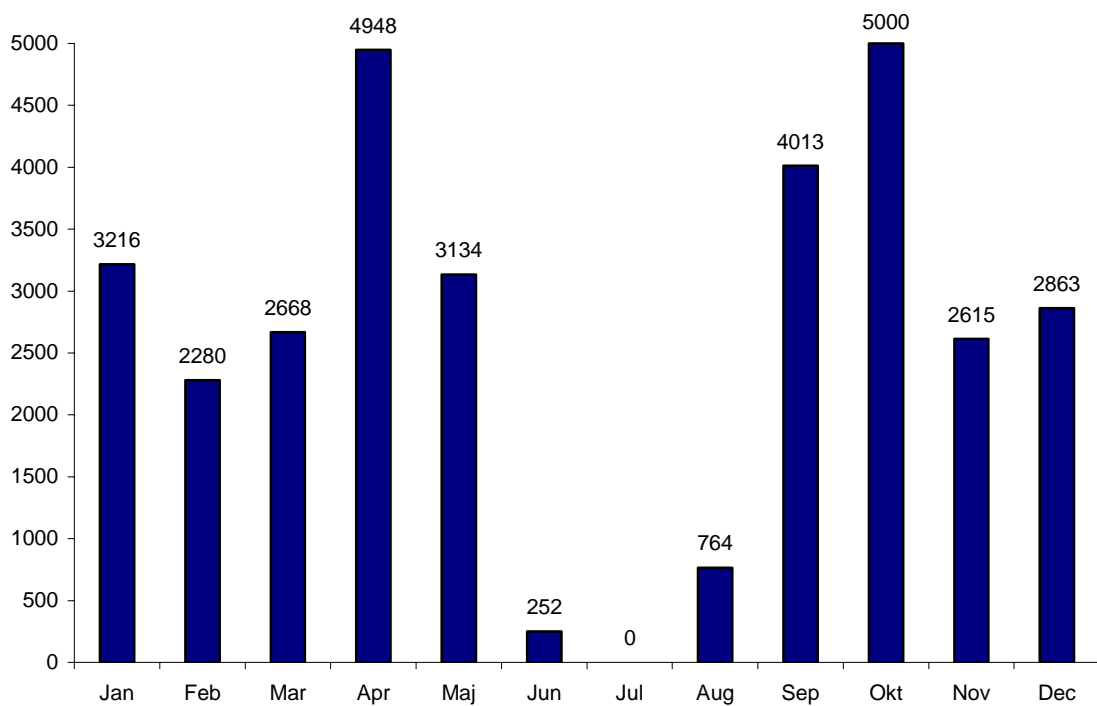

Besöksstatistik CTR-biblioteket

Biblioteket var stängt i juli.

Besöksstatistik Wrangelbiblioteket

Biblioteket var stängt i juli.

HT-bibliotekens medarbetare

HT-bibliotekens medarbetare har under 2008 deltagit i LUB-organisationens internutbildningar. Sammanlagd tid för internutbildningen var 221 timmar.

Cajsa Andersson, bibliotekarie, tjänstledig 1/3-31/3 2009 100 %, Wrangelbiblioteket

Barbro Berry, bibliotekarie 100%, SOL-biblioteket, huvudansvarig för katalogisering, ingår i katalogiseringsmodulgruppen och FRBR-gruppen vid LUB.

Har under 2008 deltagit i bl. a, följande kurser och konferenser:

- Nytt i ELIN, Lund 25/4
- Gästföreläsning om bemötande, Lund 19/10

Kerstin Bjärming, bibliotekarie 50%, CTRs bibliotek

Per Carleheden, bibliotekarie 100%, CTRs bibliotek

- Lund Online, Lund 18/10
- EndNote-seminarium, Lund 23/11

Per-Anders Dencker, biblioteksassistent 50%, Arkeologiska biblioteket

Annakim Eltén, bibliotekarie 100% t.o.m. 15/5, SOL-biblioteket, ansvar för webb och informationsmaterial. Ämnesansvarig för arabiska, hebreiska, japanska, kinesiska, polska, ryska och öst- och centraleuropakunskap.

Deltar i arbetsgrupperna för LUB-webben, vetenskaplig publicering och Mitt kursbibliotek.

Har under 2008 bland annat deltagit i:

- NCSC - Fourth Nordic Conference on Scholarly Communication, Lund 21-23/4

Ann-Sofi Green, bibliotekarie 100%, SOL-biblioteket, ansvarig för monografiförvärvet, referensbiblioteket samt kontakterna med Lärarkollegium 1. Har under året bl.a varit fältstudiehandledare för BIVIL-studenter; undervisat BIVIL-studenter i tryckta referensällor; deltagit som mentor i LUB:s mentorsprojekt.

Har under året bl. a. deltagit i:

- Bibliotek 2.0 – Biblioteken och senmoderniteten, Biblioteksdagarna 2007, Stockholm 23-25/5

Kjell Helmebo, bibliotekarie 100%, SOL-biblioteket, ansvarig för fjärlån, medlem i arbetsgruppen "LUBITO-projektet".

Har under året bl. a. deltagit i:

- Utbildningsdag om biblioteksservice till läshandikappade: Biblioteksstöd till läshandikapp idag och i morgon, 8/2
- Referensgruppen för fjärlån- och mediafrågor, Region Skåne, Malmö 16/2
- Användarmöte för SAGA-användare på KIB, Huddinge 6/3
- Nya Libris Webbsök, Malmö 7/12

Erland Holmer, bibliotekarie 100%, Wrangelbiblioteket

- Utbildning i uniforma titlar och RDA, KB, Stockholm 14-15/11.

Viktoria Hörnlund, bibliotekarie 100%, Wrangelbiblioteket, ansvarar för Xerxes, kontaktbibliotekarie för Historiska och Etnologiska institutionerna, medlem i arbetsgruppen för Information och marknadsföring, suppleant i arbetsgruppen för Kompetensutveckling.

Har under året bl. a. deltagit i:

- 28/2 Presentation av nya Libris
- 11/3 Bemötande vid referensintervjuer, Elsbeth Holmberg
- 11/3 Presentation av Folke Bernadottessamlingen
- 15/4 Att läsa andras brev, personarkiv
- 21-23/4 Fourth Nordic Conference on Scholarly Communication (NCSC)
- 20/5 LUB-dag
- 28/5 Swetspresentation
- 4/6 Presentation av bibliometri, Fredrik Åström
- 25/9 Pedagogisk inspirationskonferens, HT-området
- 1-2/10 Konferens Mötesplats Open Access 2008, Stockholm
- 15/19 Juridik på biblioteket
- 27-28/10 Nordbib workshop on 'Research visibility - managing quality for better evaluation', Helsingör
- 12-13/11 Wikipediakonferens

Övrigt:

- Arbetsgruppen för Kompetensutveckling
- Arbetsgruppen för Information och marknadsföring (avslutat)
- Projektet "Läroobjekt i öppna arkiv – nya krav och spännande kopplingar"
- (DIK BF:s styrelse vid Lunds universitet, suppleant vid Biblioteksstyrelsen, LUB-samrådet)

Ulla Karlberg, biblioteksassistent 50%, Wrangelbiblioteket och Historiska institutionens bibliotek.

Lena Landgren, bibliotekarie 100%, SOL-biblioteket, samordnare av bibliotekets användarutbildning, kontaktbibliotekarie Lärarkollegium 3, medlem i arbetsgrupperna "Bibliotekets roll i lärandet", "Information och marknadsföring" vid LUB och kursplanegruppen vid HT. Jurymedlem Collijnpriset, Svensk biblioteksforening

Har under året bl.a. deltagit i följande seminarier, kurser och konferenser:

- 18/1, Inspirationsdag för LUB:s digitala läroobjekt
- 6/2, Introduktionskurs i bibliometri
- 26/2, Akademisk hederlighet – lärresurser, workshop
- 3/3, Gör det skillnad? Effekter av undervisning i informationskompetens – går de att mäta?, SUB, Stockholm
- 15/5, Fortsättningskurs i bibliometri
- 4/6, Läranderesurser - kan det va' nåt?, workshop
- 20-21/8, Att utveckla och stärka generella kompetenser i högre utbildning, HT-området, LU i samarbete med bl.a. NSHU
- 25/9, Pedagogisk informationskonferens för ht-områdets lärare, HT-området, LU
- 16/10, 10 + 1 saker, kurs

- 17/10, Kunder, låntagare eller användare - om service och bemötande i biblioteket, seminarium, Malmö, Svensk biblioteksforening m.fl.
- 13/11, Wikipedia Academy, LUB & Wikimedia Sverige
- 28/11, XML och XML-schema för bibliotekarier, kurs
- 2/12, Podcasts i undervisningen, workshop, LU
- Kurs i Ledning av pedagogisk verksamhet, LU, HT 08-HT 09
- Högskolepedagogisk fortsättningskurs inom Området för humaniora och teologi, LU, HT 08
- Akademisk hederlighet – studenter bortom plagiat, LU, VT 08

Publikationer:

Hörnlund, V. & Landgren, L., 'Pedagogiska verktyg för att förebygga plagiat – en plattform för samarbete mellan bibliotek och ämne', Pedagogisk informationskonferens för ht-områdets lärare, textkompendium, s. 87-90

Inger Larsson, bibliotekarie 100%, SOL-biblioteket. Ämnesansvarig för tyska och engelska.

Har under året bl. a. deltagit i:

- 20-23/10 Grundkurs i katalogisering
- 14/11 Fortsättningskurs i katalogisering
- HT 09 Effektiv informationssökning på webben, 7,5 hp

Kristina Nilsson, bibliotekarie 100%, SOL-biblioteket, ansvarar för låneservice, information, schemaläggning, praktikanter och material, katalogansvarig. Ämnesansvarig för filmvetenskap, litteraturvetenskap och teatervetenskap samt författarskolan.

Har under året bl.a. deltagit i:

- Web of Science/Web of Knowledge - Train the trainer, Lund 7/3
- RFID-kurs, Lund 22/10
- Bibliometri: en introduktion, Lund 7/11

Gunnel Thomas, bibliotekarie 100 %, ansvarig för tidskriftsförvärvet och kontaktbibliotekarie mot Enheten för Medier, kommunikation och journalistik (MKJ). Medlem i Referensgruppen för bibliotekssystemet Lovisa. Kursledare i LUB-nätverket för periodikahanteringen i bibliotekssystemet. Har under 2008 bl.a. deltagit i:

- Web 2.0
- 12-13/11, Wikipedia Academy, LUB & Wikimedia Sverige

Ann Tobin, områdesbibliotekarie 100%, medlem i arbetsgruppen "Kvalitet och utvärdering"

Har under året bl. a. deltagit i:

- Web of Science/Web of Knowledge - Train the trainer, Lund 7/3
- EndNote-seminarium, Lund 17/4
- Bibliotek 2.0, Lund 23/4
- Processarbete i teori och praktik, Lund 26/4
- Upphovsrätt och kopiering för undervisningsbruk, Lund 31/5
- Lund Online, Lund 18/10
- Gästföreläsning om bemötande, Lund 19/10
- Är låntagaren en kund? Om service och bemötande i biblioteksrummet,

Stockholm 23/10

Studentmedarbetare 2008

Joel Alskans, Nils Johannesson, Hannah Kourtzman, Dolores Meden, Mirjam Mitternacht, Erik Svanström, Mira Önerfält.

Bokslut HT-biblioteken

	Budget 2008	Bokslut 2008
<i>Intäkter</i>		
Område HT	14395000	14950000
Avtal UB		
Uttaxering inst		
Avtal MKV, JOU	250000	250000
Förseningsavgifter, kopiering etc	150000	390000
<i>Summa</i>	14825000	15 440000
<i>Utgifter</i>		
Löner	7800000	8309000
Timtjänst	200000	331300
Komp utv	200000	66000
Förvärv	3250000	2471047
E-media	100000	150000
Avtal UB	2915200	3066000
Datorer mm	70000	78900
Bokbindning, bokutr	50000	30000
Trycksaker	30000	31000
Kontorsmaterial	30000	134500
Porto	150000	144600
Oförutsedda utg.	30000	
Telefoner		56300
Kopiatorer, leasing		123000
<i>Summa</i>	14825200	15437000
Resultat		